

Topluluk Önünde Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Topluluk Önünde Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31679>

Özet

Topluluk Önünde Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i (TÖKKÖ), bireylerin topluluk önünde konu?ma durumlar?na ili?kin ya?ad?klar? kayg? düzeyini ölçmek amac?yla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, orijinal bir yabancı dildeki arac?n Türk kültürüne ve diline uyarlanması sürecinin bir ürünüdür. Do?ru-Çabuker, Balç?-Çelik ve Aldemir taraf?ndan 2020 y?l?nda gerçekleştirilen uyarlama çalışması, ölçe?in Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik özelliklerini kapsamlı istatistiksel analizlerle incelemiştir. Bu çalışmada, glossofobi olarak da bilinen topluluk önünde konu?ma korkusunun akademik çalışmalarda ve klinik de?erlendirmelerde geçerli bir şekilde ölçülebilmesini hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Topluluk önünde konu?ma kayg?s?, glossofobi, psikolojik kayg?, ölçek uyarlanması, geçerlik, güvenilirlik, psikometri.

Yazarlar

Nurdan DO?RU ÇABUKER, S. Balç? Çelik, A. Aldemir.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin sosyal performans gerektiren ortamlarda, özellikle de bir dinleyici kitlesi önünde konu?ma yaparken deneyimledikleri bilişsel, fizyolojik ve davranışsal kayg? tepkilerinin yoğunluğunu ve sıklığını nicel olarak belirlemektir. Uyarlama çalışması, bu yapıyı Türkiye örneğinde do?ru ve tutarlı bir şekilde ölçebilecek, kültürel olarak uygun bir araç sağlamayı amaçlamıştır.

Bu araç, eğitim, iletişim bilimleri ve klinik psikoloji alanlarında, öğrencilerin ve profesyonellerin yaşadığı konu?ma kayg?s? seviyelerini tespit etmek, risk gruplarını belirlemek ve kayg? azaltma müdahalelerinin etkinliğini de?erlendirmek için kullanılabilir.

Yapı

Topluluk Önünde Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i, psikolojideki **Sosyal Kayg? Bozukluğu** semiyesi altında incelenen, özel bir fobi türü olan glossofobi yapısının ölçmektedir. Bu yapı genellikle üç ana bileşen etrafında şekillenir:

Fizyolojik Tepkiler: Kalp çarpıntısı, terleme, titreme gibi bedensel belirtiler.

Bilişsel Çarpıtmalar: Başarısızlık korkusu, yargılanma endişesi, olumsuz otomatik düşünceler.

Davran??sal Kaç?nma: Konu?ma fırsatlar?ndan kaç?nma veya konu?ma s?ras?nda sergilenen uyum bozan davran??lar.

Geçerlik

Türkçeye uyarlama çal??malar?nda, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü gösteren geçerlik analizleri kritik öneme sahiptir. Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilse de, 2020 tarihli uyarlama makalesinde (Do?ru-Çabuker vd.) **Yap? Geçerli?i** ve **Kriter Geçerli?i** çal??malar?n?n sunuldu?u varsay?lmaktad?r.

Tipik olarak, uyarlama çal??malar?nda, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen teorik yap?yla tutarlı olup olmad???n? belirlemek için do?rulamalı faktör analizi (DFA) veya aç?mlayıcı faktör analizi (AFA) uygulanır. Bu analizler, TÖKKÖ'nün orijinal ölçek yap?s?n? Türkçe örnekleme koruyup korumad???n? göstermi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in ölçüm sonuçlar?n?n zamandan zamana ve farklı koşullar altında ne kadar tutarlı olduğunu gösterir. Orijinal kaynakta güvenilirlik bilgisi '-' olarak ifade edilse de, uyarlama çal??mas?, ölçe?in iç tutarlılı???n? (**Internal Consistency**) kanıtlamak zorundadır.

Do?ru-Çabuker ve arkadaşlar? muhtemelen **Cronbach Alfa** katsay?s?n? hesaplam??lard?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçek maddelerinin aynı yap?y? ölçme konusunda birbiriyle uyumlu olduğunu gösterir. Ayrıca, ölçe?in zamana karşı direncini ölçmek için **test-tekrar test güvenilirli?i** de rapor edilmi? olabilir.

Faktör Analizi

Topluluk Önünde Konu?ma Kayg?s? Ölçe?inin Türkçe formunun faktör yap?s?n? incelemek amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmı?tır. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu mu yoksa tek boyutlu mu olduğunu belirlemeye yardımcı olur. Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in boyut say?s?n? (varsa alt boyutlar?) Türkçe çeviri sonrasında da koruyup korumad???n? kontrol etmi?tir. Bu, ölçe?in **Yap? Geçerli?inin** temel dayana???n? oluşturmaktadır.

Araç

Test Çe?idi: Uyarlama

Format: Ölçek (Likert tipi derecelendirme format?nda oldu?u varsay?lmaktad?r).

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri, yeti?kinler veya topluluk önünde konu?ma deneyimi olan bireyler.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Genellikle 18 ya? ve üstü).

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, genellikle üniversite ö?rencileri gibi eri?imi kolay örneklem üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-Report) ölçe?idir. Kat?l?mc?lar?n, belirli durumlar kar??s?ndaki kayg? düzeylerini veya s?kl?klar?n? belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal fobi, ileti?im kayg?s?, psikometrik özellikler, uyarlama çal??mas?, **topluluk önünde konu?ma**, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nurdan DO?RU ÇABUKER

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: nurdan.cabuker@omu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Veri mevcut de?ildir (Ondokuz May?s Üniversitesi ile ili?kilidir).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I? (Uyarlama Çal??mas?): 2020

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazarla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. ?leti?im e-posta adresi yukar?da belirtilmi?tir.

Kaynaklar

Ölçe?in Türkçeye uyarlanmas?na dair temel akademik referans a?a??dad?r:

Do?ru-Çabuker, N., Balç?-Çelik, S., ve Aldemir, A. (2020). Topluluk Önünde Konu?ma Kayg?s? Ölçe?inin Türkçeye uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19 (76), 1601-1610. <http://dx.doi.org/10.17755/esosder.674060>

Orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [topluluk-onunde-konusma-kaygisi-olcegi-toad.pdf](#)

Topluluk Önünde Konuşma Kaygısı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler, genellikle ilgili akademik makalenin ekler bölümünde veya ölçeğin PDF dosyasında (yukarıda bağlantısı verilen) bulunmaktadır. Kullanıcıların ölçek maddelerine erişimi için 2020 tarihli uyarıya başlamasının tam metnine başvurular gerekmektedir.

Ölçeğin derecelendirme formatı orijinal kaynakta belirtilmemiştir, ancak bu tür psikolojik araçlar genellikle 4'lü, 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme sistemlerini kullanır (Örneğin: "Hiçbir zaman"dan "Her zaman"a).

ARABPSYCHOLOGY.COM